			babkę. • Wykonują zadanie 3.
35–40 min	Co jest niezwykłe?	• Pyta: „Co w tej baśni nie mogłoby zdarzyć się naprawdę?”. Poleca wykonać zadanie 4.	• Wymieniają: czarodziejskie lustro, pyłek zmieniający serce, królowa śniegu. • Wykonują zadanie 4.
40–45 min	Podsumowanie i ewaluacja	• Wraca do pytania lekcji. Prosi o dokończenie zdania na karteczce: „Kaj się zmienił, bo…”.	• Dokańczają zdanie i oddają karteczki.

Typowe trudności uczniów

- Uczniowie mówią, że Kaj i Gerda to rodzeństwo. Reakcja: wróć do tekstu – to dzieci sąsiadów, które kochają się „jak brat i siostra”.
- Uczniowie uważają Kaja za złego chłopca. Reakcja: przeczytaj zdanie, że Kaj „nic temu nie był winien”.

Ewaluacja lekcji

- Karteczki pokażą, czy uczniowie łączą zmianę Kaja z pyłkiem lustra.
- Zadanie 1 sprawdza czytanie ze zrozumieniem, zadania 2–3 – porównanie bohatera, zadanie 4 – elementy fantastyczne.
- Czy każda para wpisała do tabeli co najmniej dwa zachowania Kaja?

PIERWSZA ŁAWKA

Sprawdzian z lektury „Baśnie Andersena" – grupa A

KARTA 4/6

40–45 minut · 23 pkt

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 23 pkt

1 **Który element „Królowej śniegu" jest fantastyczny?** ___ / 1 pkt

A. babka siedzi w fotelu przy oknie

B. róże mówią Gerdzie, że Kaja nie ma pod ziemią

C. dzieci hodują kwiaty w skrzyniach

D. chłopcy jeżdżą sankami po rynku

2 **Dlaczego wronie trudno było rozmawiać z Gerdą?** ___ / 1 pkt

A. nie umiała dobrze mówić ludzkim językiem **B.** bała się kruka

C. była chora **D.** była bardzo zmęczona

3 **Z czego były ściany pałacu królowej śniegu?** ___ / 1 pkt

A. z drewna **B.** z kryształu

C. z olbrzymich zasp śnieżnych **D.** z białego marmuru

4 **Oceń prawdziwość zdań. Otocz kółkiem P albo F.** ___ / 4 pkt

1. Z oddechu modlącej się Gerdy powstały aniołki.	P	F
2. W chacie Eskimoski było bardzo zimno.	P	F
3. Po powrocie do domu Kaj i Gerda zauważyli, że urośli.	P	F
4. W drodze powrotnej dzieci spotykają wronę, która jedzie na koniku.	P	F

5 **Połącz słowa z postacią, która je wypowiedziała. Wpisz literę.** ___ / 4 pkt

1. „Zawsze sypiam z nożem w ręku"
2. „O, jacyż dobrzy ludzie i zwierzęta!"
3. „Przecież takiej obdartej i bosej dziewczynki nie wpuszczą do królewskiego pałacu!"
4. „Widzisz zorzę północną, która płonie tam w moim kraju"

a) Gerda

b) mała zbójniczka

c) ren

d) wrona

e) staruszka z ogrodu

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

Podgląd • Pierwsza Ławka

36–40 min	Jaka jest Gerda?	• Pyta o cechy Gerdy. Poleca wykonać zadanie 4.	• Podają cechy z przykładem: wytrwała – idzie dalej bosa; wierna – nie zapomina o Kaju. • Wykonują zadanie 4.
40–45 min	Podsumowanie i ewaluacja	• Wraca do pytania lekcji. Prosi o dokończenie zdania na karteczce: „Gerda przeszła pół świata, bo…”.	• Dokańczają zdanie i oddają karteczki.

Typowe trudności uczniów

- Uczniowie mówią, że Gerda znalazła Kaja w pałacu księżniczki. Reakcja: wróć do tekstu – książę obudził się i „to nie był Kaj”.
- Uczniowie myślą, że Eskimoska dała Gerdzie czarodziejski napój. Reakcja: przeczytaj jej odpowiedź – nic więcej dać jej nie może.

Ewaluacja lekcji

- Karteczki pokażą, czy uczniowie rozumieją, skąd siła Gerdy.
- Zadanie 1 sprawdza kolejność zdarzeń, zadanie 2 – postacie, zadania 3–4 – wartości i cechy bohaterki.
- Czy każda para połączyła trzy postacie z ich pomocą?

PIERWSZA ŁAWKA

10 **Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania.** ___ / 3 pkt

Hans Christian Andersen, „Dziewczynka z zapałkami”

Dziewczynka zapaliła drugą bez namysłu. Jasne światełko padło na mur szary, który w tym miejscu stał się przezroczysty, niby muślin cieniutki. I ujrzała w głębi duży, jasny pokój, stół nakryty czystym, bielutkim obrusem, na nim talerze, szklanki, a na samym środku ogromna gęś pieczona na półmisku, pachnąca, nadziewana jabłkami, śliwkami. Gęś poruszyła się nagle, zeskoczyła na ziemię z nożem i widelcem w zarumienionej piersi i zaczęła posuwać się w stronę dziewczynki…

Wtem zapałka znów zgasła i zamiast ciepłego pokoju, dziecko miało przed sobą mur szary, wilgotny i ciemny.

Śpiesznie zapaliła trzecią. Płomyk strzelił w górę, zamigotał i rozprysnął się na wszystkie strony, iskrząc się w powietrzu niby świeczki na choince. Ach, choinka! Tuż przed nią stoi wspaniała, wielka, jaśniejąca światłami, piękniejsza i strojniejsza od tej, którą widziała przez szklane podwoje w mieszkaniu bogatego kupca. Ileż świeczek! Tysiące! Takie ciepłe, jasne. Dziewczynka wyciągnęła ku nim obie rączki… a wtem zapałka zgasła. Ale maleńkie iskierki unosiły się w górę, coraz wyżej, wyżej i zajaśniały między gwiazdami na niebie. Och, jedna spadła, i smuga ognista zagasła za nią.

— Ktoś umarł — cicho szepnęła dziewczynka, bo słyszała od babki, którą kochała bardzo, że kiedy gwiazda spada, to dusza człowieka odlatuje z ziemi do nieba.

Hans Christian Andersen, „Dziewczynka z zapałkami” (przeł. Cecylia Niewiadomska; domena publiczna, tekst według wolnelektury.pl). Objaśnienia: muślin – cienka tkanina; podwoje – drzwi z dwoma skrzydłami

10.1 **Co według babki oznaczała spadająca gwiazda?** ___ / 1 pkt

A. że dusza człowieka odlatuje do nieba

B. że nadchodzi Nowy Rok

C. że ktoś dostanie prezent

D. że spełni się życzenie

10.2 **Wyjaśnij, co dzieje się z obrazami, gdy zapałka gaśnie. Napisz, jaki nastrój tworzy to we fragmencie.** ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

PIERWSZA ŁAWKA · POWTÓRKA · JĘZYK POLSKI · KLASY 4–6 · BAŚNIE ANDERSENA – CYKL 5 LEKCJI DLA KLAS 4–6

Baśnie Andersena – co zapamiętam

Ta powtórka zbiera najważniejsze wiadomości z pięciu lekcji o baśniach Hansa Christiana Andersena.

1. „Królowa śniegu” – bohaterowie

Postać	Kim jest
Kaj	chłopiec z poddasza; pyłek lustra wpada mu do oka i serca
Gerda	jego przyjaciółka i sąsiadka; wędruje, by go odnaleźć
królowa śniegu	pani z lodu; zabiera Kaja do pałacu na północy
pomocnicy	wrona, kruk, księżniczka, mała zbójniczka, ren, Laponka, Eskimoska

2. Wędrówka i zakończenie

- Gerda oddaje rzece czerwone buciki, zostaje u wróżki, szuka Kaja u księżniczki, trafia do zbójców, a ren niesie ją na północ.
- Eskimoska mówi, że siła Gerdy to **dobroć, miłość i niewinność**.
- Łzy Gerdy spłukują pyłek z serca Kaja, łzy Kaja – pyłek z oka. Lód układa się w słowo **„kocham”**.

3. „Dziewczynka z zapałkami”

- Ostatni dzień roku. Bosa dziewczynka nie sprzedała zapałek i boi się wracać tam, gdzie mieszka.
- W świetle zapałek widzi: **piec, stół z gęsią, choinkę, babcię**.
- Baśń kończy się smutno. Uczy, by dostrzegać ludzi w potrzebie.

PIERWSZA ŁAWKA · POWTÓRKA · JĘZYK POLSKI · KLASY 4–6 · BAŚNIE ANDERSENA

Baśnie Andersena – karta lektury

Ta karta pomoże ci powtórzyć najważniejsze wiadomości o baśniach Andersena. Przeczytaj ją przed sprawdzianem.

Najważniejsze informacje

- **Autor:** Hans Christian Andersen (1805–1875) – duński pisarz, autor baśni.
- **Baśnie na sprawdzian:** „Królowa śniegu" i „Dziewczynka z zapałkami", przekład Cecylii Niewiadomskiej.
- **Baśń** – opowieść, w której świat zwyczajny łączy się z fantastycznym; dobro walczy ze złem, a bohater przechodzi próby.
- **„Królowa śniegu"** kończy się szczęśliwie, **„Dziewczynka z zapałkami"** – smutno.

Droga Gerdy

Miejsce	Co się dzieje
rzeka	Gerda odpływa czółnem, pocieszają ją wróble
domek staruszki	wiśnie, czarodziejski ogród, Gerda zapomina o Kaju
pałac księżniczki	wrona i kruk, ciepłe ubranie i kareta
las i zamek zbójców	napad, mała zbójniczka, gołębie i ren
chaty Laponki i Eskimoski	list na suszonej rybie, rada o sile Gerdy
pałac królowej śniegu	Gerda odnajduje Kaja

Świat realny i fantastyczny

Realne	Fantastyczne
poddasze, skrzynie z kwiatami, rynek z sankami	czarodziejskie lustro, mówiące zwierzęta i kwiaty
mróz, bose nogi, głód dziewczynki	obrazy w świetle zapałek, babcia zabiera wnuczkę

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

„Baśnie Andersena” – cykl lekcji i sprawdzian z lektury (pakiet), klasy 4–6

Podgląd pokazał 6 z 58 stron. Pełna wersja: 58 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Baśnie Andersena – cykl 5 lekcji: scenariusze, karty pracy, sprawdzian, powtórka, klasy 4–6
- „Baśnie Andersena” – sprawdzian z lektury A i B, kartkówki, klucz i karta lektury, klasy 4–6

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/cykl-lekcji-i-sprawdzian-z-lektury-basnie-andersena-pakiet